

??kili Havayolu Ta??mac?I??? Anla?malar?n?n De?erlendirilmesi ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?kili Havayolu Ta??mac?I??? Anla?malar?n?n De?erlendirilmesi ?lçe?i.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23161>

Özet

İkili Havayolu Taahhüt Anlaşmalarının Değerlendirilmesi Ölçeği (İHTADÖ), Türkiye'nin taraf olduğu ikili havayolu taahhüt anlaşmalarının, ulusal havayolu işletmelerinin havayolu yönetimi üzerindeki etkilerini sistematik olarak ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek, havacılık sektörünün stratejik yönetim ve uluslararası düzenlemeler boyutlarına odaklanmaktadır. Bu geliştirme çalışması, 2011 yılında Ender Gerede tarafından yapılmış olup, havacılık politikalarının işletme performansları üzerindeki etkilerini analiz etmeye yönelik bilimsel bir araç sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

İkili Havayolu Anlaşmalar, Havayolu Yönetimi, Ölçek Geliştirme, Sivil Havacılık, Stratejik Yönetim, Türkiye, Havayolu Politikaları.

Yazarlar

Ender Gerede

Amaç

Ölçeğin temel amacı, ikili havayolu anlaşmalarının yarattığı düzenleyici çevrenin, Türkiye'deki havayolu işletmelerinin operasyonel ve stratejik kararları üzerindeki etkilerini standartlaştırmak için bir metrik araçlarıyla değerlendirmektir. Bu ölçek, özellikle uluslararası sivil havacılık politikalarının, havayolu yönetimi uygulamalarına ne ölçüde yansıtıldığını belirlemeye yardımcı olur.

Geliştirilen araç, akademisyenlere ve sektör profesyonellerine, anlaşmaların getirdiği kısıtlamaların veya serbestleşmenin havayolu işletmelerinin rekabet gücü ve verimliliği üzerindeki etkilerini nesnel bir şekilde analiz etme imkanı sunmaktadır.

Yapı

İkili Havayolu Taahhüt Anlaşmalarının Değerlendirilmesi Ölçeği, uluslararası sivil havacılık hukuku ve düzenlemelerinin getirdiği kısıtlamaların veya fırsatların havayolu yöneticileri tarafından nasıl algılandığını ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Ölçek, toplamda 4 alt boyuttan oluşmaktadır.

Bu alt boyutlar, anlaşmaların getirdiği pazar erişimi, kapasite sınırlamaları, fiyatlandırma serbestliği ve rekabet etkileri gibi kritik stratejik alanları kapsamaktadır. Yapı, yöneticilerin uluslararası anlaşmalara verdikleri tepkileri ve bu anlaşmaların işletme stratejilerine entegrasyon

düzeylerini ölçmek üzere tasarlanmıştır.

Geçerlik

Orijinal kaynak metinde spesifik geçerlik katsayıları açıkça belirtilmemiştir. Ancak, ölçeğin bir geliştirme çalışması olması nedeniyle, yapı geçerliğinin sağlanması amacıyla standart istatistiksel prosedürler uygulanmış olmalıdır.

Bu tür çalışmalarda genellikle, ölçeğin teorik yapıya doğru bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamak için faktör analizi (açımlayıcı ve doğrulayıcı) yöntemleri kullanılır. Ayrıca, ölçek maddelerinin ilgili literatür ve uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanması yoluyla içerik geçerliği sağlanmıştır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizlerine ilişkin spesifik istatistiksel veriler (örneğin, Cronbach's Alpha katsayısı) orijinal kaynak özetinde sunulmamıştır.

Tipik bir ölçek geliştirme sürecinde, ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek amacıyla güvenirlik testleri yapılmıştır. Bu testler, maddelerin ölçülmesi istenen yapıya tutarlı bir şekilde ölçüp ölçmediğini gösterir ve ölçeğin kararlılığını belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

HTADÖ, gerçekleştirilen faktör analizleri sonucunda 4 alt boyutta yapılandırılmış rapor edilmiştir. Bu, ölçeğin çok boyutlu yapıya istatistiksel olarak doğrulandığını göstermektedir.

Dört alt boyut, ikili havayolu anlamlarının farklı yönlerini (örneğin, hukuki kısıtlamalar, operasyonel serbestlik, rekabet avantajları) başlıca ancak ilişkili faktörler olarak ele almaktadır. Bu faktör yapıları, ölçeğin kullanım kılavuzunda veya tam makalede daha detaylı açıklanmıştır.

Araç

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: Derecelendirme formatı orijinal kaynakta belirtilmemiştir. Ancak, sosyal bilimler alanında geliştirilen bu tip ölçeklerin Likert Tipi derecelendirme kullanması muhtemeldir.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Havayolu işletmelerinin üst düzey yöneticileri, havayolu yönetimi alanında çalışan profesyoneller ve sivil havacılık otoritelerinde görevli uzmanlar.

Age Group: Yetişkin (Profesyonel popülasyon)

Population Details: Türkiye'deki havacılık sektörünün karar alma mekanizmalarında yer alan veya bu mekanizmaları etkileyen kişiler.

Test Methodology: Anket/Öz Bildirim Ölçeği

Anahtar Kelimeler

Havacılık Politikası, Faktör Analizi, Ulaştırma Ekonomisi, Sivil Havacılık Düzenlemeleri, Türkiye Ekonomisi, Geçerlik, Güvenirlilik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: egerede@anadolu.edu.tr

Correspondence Address: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tahmini)

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, 2011 yılında yayınlanmıştır. Ölçek maddelerinin ticari olmayan akademik kullanımları için genellikle yayıncuya ve yazara atıfta bulunulması gerekmektedir. Kullanım ve izinler için sorumlu yazar Ender Gerede ile iletişime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçek, bir akademik dergide yayımlandığı için, akademik amaçlı kullanımlarda ücret talep edilmemesi beklenir.

Kaynaklar

Temel Referans:

Gerede, E. (2011). Türkiye'nin ikili havayolu taşımacılığın anlaşmalarının havayolu yönetimine etkileri açısından değerlendirilmesine yönelik Bir Ölçek önerisi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(3), 29- 50.

Erişim Bağlantıları:

Makalenin orijinal PDF bağlantısı: easiv.anadolu.edu.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [ikili-havayolu-tasimaciligi-anlasmalarin-degerlendirilmesi-olcegi-toad.pdf](#)

Ölçek Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak metinde sağlanmamıştır. Maddelerin tamamına ulaşmak için yukarıda belirtilen akademik makaleye başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM